

Repetitio Clem. I. Ut Clericorum De Officio Ordinarii

Aufréri, Étienne

Leodii, 1702

11. Fallentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63069](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63069)

gemponere superiori, Vide Francum in cap. Ex insinuatione. 50 & in cap. personas. 4 de appellat. ubi novem modos praefigendi terminos appellantis proponit. Matthæus Boyß Doctor.

IO Fallentia.

Decimo fallit in Laico arbitratore, quia talis cognoscere poterit de usura, etiamsi quaestio juris, ita voluit *Pe, de Ancha, consil, 33 & consil, 98* dicens. *cap, contingit, de arbit, non procedere in arbitratorem. Sic, consl, 64 ver. item isti fuerunt arbitratore,*

II. Fallentia

Vndecimo fallit in crimine adulterij, in quo si agatur ad poenam sanguinis, secularis tamen est Iudex, *cap, 9, Sententiam, Ne Cle, vel Mo. & l, quamvis, C, de adulte, de procurato, cap, tua, & sic intelligitur cap, rex debet, 23 qu, 5, Si vero ageretur ad aliam poenam, puta detrusione in monasterium, tunc etiam secularis est iudex: ut in authen, sed hodie, C, de adul, Licet executio pertineat ad iudicem Ecclesiasticum, quia secularis non habet monasterium, arg. in sil, 2, q, 6, biduum ver se si quidem, & ff, de interdici, & rele, l. inter poenas,*

De Ecclesiastico est dubium, & dependet à cap. gaudemus, de divortijs posset tamen dici quod quatenus agatur ad aliam poenam citra sanguinem etiam ipse sit competens contra Laicum ad hoc, *cap. 1. de offi. ordi. & 32 qu. 1. cap. de Benedicto*, quia per adulterium peccatur in matrimonium, quod est unum de septem sacramentis Ecclesiae, & potest Ecclesia imponere poenam ignominiosam, ut incidere capillos, & pannos ante & retro, ut moris est in quibusdam locis, pro quo bona glo. in praalleg. cap. de Benedicto, juncto ibidem textu, & facit

IN ECCLESIASTICOS. 359

& facit 26. q. 5. cap. *Episcopi. in prim.* ita dicit Sicul. in alle. cap. *cum sit generale*, quem sequuntur Ludo. in singulari 674. Sicul. in alleg. cap. *nux. cap. 1. de offi. ordi. Archi. in cap. rex alleg. & in cap. postulastis. 3. qu. 7.* Sicul. in cap. *gaudemus. de conuer. conjuga.* ubi dicit Ecclesiam posse hujusmodi crimen punire etiam ultra separationem thori contra Ioan. And. in cap. *fi. de foro. compe. lib. 6. Ange. in authen. sed hodie allegat. & fa. cap. consuluit, id est, do app.* ubi Episcopus procedit contra detinentem uxorem alterius, ad idem, cap. *seculares. 33. qu. 2. Bald. in auth. Clericus C. de Epis. & Cle. Pet. de Ancha. in alleg. regula juris, ea quæ. in 4. qu.* inter alia dicens, quod si confitens copulam, sed eam negat esse adulterium negando matrimonium, de hoc iudex secularis cognosceret. Et idem dic si Laicus cognosceret monialem, quia tanquam sacrilegus poterit per utrumque iudicem puniri, scilicet per eum qui prævenerit.

ADDE, de adulterii pœna.

Placuit hic inferere quoad pœnam adulterij quod licet jure C. tum etiam ex Caroli Quinti constitutione 120. Adulterium gladio puniatur, tamen ea pœna non servatur per Italiam, Galliam aliasque provincias, & arbitraria infligitur, vel pecuniaria vel corporalis. Clar. in verbo *adulterium num. 7.*

De Gallia id testatur Rebuffus in Consti. regi. in proæmio. n. 108. citat plures alios. Cassaneus tit. de justitia nu. 46. Philibertus Bugnyon, in abrogatis legibus Gallie. Faber in §. ex non scri. de jure natur. & in Institi. testatur nunquam visum esse, quod adulterium capite plexum sit,

B b

Ra-

Ravennas singulari 938. refert, in quibusdam locis Franciæ consuetudinem esse, quod uxor adultera nullam patiatur pœnam, sed maritus ejus super asino per totam civitatem ducitur, præcone alta voce clamante. Sic fit maritis, qui permittunt uxores nimium jejunare. Adde Sylvam Nuptialem alle. 1. n. 90. & Guido. Pape decis. 206.

De Italia testatur hoc post Ananiam Tiraquellus de legibus connubialibus l. 13. n. 23, ut refert Fischardus in com. opin. in verbo adulterij pœna, in secundo tomo comm. opinionum. Et Cotta in memorab. verbo Consuetudo. Vide plurimarum urbium statuta desuper per Menoch. casu arbit. 419 mox in fine.

De Germanis testatur id Wesenbecius in paratit. tit. de adulterio. Minsing. in Inst. de publicis judicijs, quibus locis hanc pœnam in multis locis Germaniæ arbitrariam esse attestantur. In Saxonia tantum adhuc capitalis pœna infligitur, teste Schnedwino in Instit. Excusanda igitur Coloniensis nostra consuetudo, qua adulter & adultera famosos lapides duos ex collo dependentes cum candelis ardentibus ignominiosè per Basilicam D. Petri circum tres Reges, & deinde per plateas lictoribus præcedentibus portant, & deinde pœna pecuniaria mulctantur. Testatur de hac quoq; notoria consuetudine Ravennas q. professor juris Coloniensis sing. suo 938.

De pœna adulterij, quod capitalis fuerit jure

Codicis, tradit Couvarruvias in Epitome sponsaliorum, in 4 decretalium cap. 7. part. 21. §. 7. n. 16. Clarus in crim. in verbo adulterum nu. 7. ubi refert Alciatum dicere solitum. Si omnes Clerici adulteri forent in monasterium detrudendi quod tunc pauci per terram ambulant. Citat quoq; hunc autorem nostrum dicto loco Couvarruvias n. 17. Adde Ignatium Lopes in c. 85 in praxi crim. ubi etiam nostrum auctorem refert.

De varijs pœnis adulterii vide Romanum sing. 674. ubi refert pœnas adulterij. Separationem thori, detrusionem in monasterium, scissionem in pannis & vestibus in ignominiam. Excommunicationem, his adde quintam sanguinis, refert gloss. in pragmatica sanctione titu. de concubinariis in fine. Ubi addit in Gallia non puniri adulteria, nisi maritus vel uxor conqueratur. Et sic manere impunita.

Imperator Leo olim etiam in mitiorem inclinans sententiam statuit, ut utrisq; & adultero & adultera nasus tantum abscinderetur, & non occiderentur, si in ipsa turpitudine deprehensi fuissent, ut est in Novella Leonis constitu. 32. Sed Imperator Constantinus non voluit faciem hominis, ad similitudinem celestis pulchritudinis figuratâ, pœna damnationis maculari. l. si quis in Metallum. C. de penis. Homo enim est dignissima creaturarum l. justissime. de edil. edict. Unde Virgil.

Illi celestis origo est, ut relatum est in ca. hac

imago. 33. q. 5. refert Mantua sing. 524. Maranta in specul. distinct. 11. iudicium aliud capitale, aliud non capitale. n. 8. Minsing. obs. 46. centu. 2.

Illud oblectamenti gratia addo, quod Couvaru. d. loco. & Tiraquel. in l. 13. connubiali. n. 11. referunt apud Cumæos mulierem in adulterio deprehensam in forum deduci: & saxo impositam omnibus spectandam proponi, inde in asino collocatam, & per totam civitatem circumductam in eundem locum restitui. Ex illo infamia notatam appellant propterea quod asinum equitaverit. Idem refert Tiraquellus de Pisidijs d. l. & diversissimas adulteriorum pœnas. de quibus etiam Menochius casu arbitr. 419 latissimè. Matthæus Boys Doctor.

12. Fallentia.

Duodecimo fallit in crimine, quod committitur in literis Apostolicis, nam de talibus si Laici fuerint, poterit iudex secularis pœnam civilem imponere arg. ff. & C. de fal. & quod not. 19. dist. cap. in memoriam. Ita tenet Sicu. in alle. cap. cum sit generale.

13. Fallentia.

Decimotertio fallit in sortilegis & divinatoribus, quos etiam iudex secularis punire potest secundum Sicu. in præalleg. cap. cum sit generale. & in cap. 1. de sortilegis, dicens quod licet sit crimen Ecclesiasticum non ramen merè, & ideo est locus præventioni inter eos, nam utroque jure hoc crimen est damnatum & acerrimè punitur per jus civile, ut C. de malef. & Mathe. per totum.

ADDE